

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра фізичного виховання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Інна САВИЦЬКА
“ 29 ” 08 Прот 2 2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри фізичного виховання
Протокол № 19 від “ 24 ” 08 2024 р.
 Завідувач кафедри
Микола КОСТЕНКО

“РОЗГЛЯНУТО ”
Гарант ОПП «Фізична культура і спорт»,
 Микола КОСТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І
СПОРТУ»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Галузь знань 01 – Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 017 – Фізична культура і спорт
Освітня програма: Фізична культура і спорт
Гуманітарно-педагогічний факультет
Розробники: Терентьєва Н.О., професор кафедри фізичного виховання, доктор педагогічних наук, професор

Київ – 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни
ВК 2.1. «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ І СПОРТУ»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітній ступінь	<i>магістр</i>
Галузь знань	<i>01 Освіта/Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>017 «Фізична культура і спорт»</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Фізична культура і спорт»</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>вибіркова</i>
Загальна кількість годин	<i>120</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>
Кількість змістових модулів	<i>2</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>Не передбачено</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	<i>денна форма навчання</i>
Рік підготовки (курс)	<i>перший</i>
Семестр	<i>другий</i>
Лекційні заняття	<i>15</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>75</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	<i>3 год.</i>
аудиторних	<i>5 год.</i>
самостійна робота студента	

Заочна форма навчання відсутня.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність у сфері фізичної культури і спорту» є формування у магістрантів системи знань, умінь, інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей, які дозволять ефективно застосовувати сукупність чинних правовідносин щодо регулювання прав інтелектуальної власності у сфері фізичної культури і спорту, стратегічного управління процесом створення й розповсюдження нововведень та захисту авторських прав.

Основними **завданнями** є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності, забезпечення здатності здійснювати захист прав інтелектуальної власності та комерціалізувати результати досліджень та інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – сукупність чинних правовідносин щодо регулювання прав інтелектуальної власності у сфері фізичної культури і спорту, підстави їх виникнення та здійснення.

Основні результати навчання та набуті компетентності, які вони формують:

- **Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

- **Загальні компетентності (ЗК)**

ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

- **Фахові (спеціальні) компетентності (СК):**

СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.

СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.

- **Результати навчання (РН):**

РН2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

РН4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Інтелектуальна власність у сфері фізичної культури і спорту повного терміну денної форми навчання:

Назви Змістовних модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лек.	пр.	інд.	ср.
Змістовний модуль 1.					
Інтелектуальна власність в системі економіко-правових відносин					
Тема 1.1. Інтелектуальна власність як економіко-правова категорія. Сутність та структура інтелектуальної власності	10	1	2		7
Тема 1.2. Система відносин інтелектуальної власності	10	1	2		7
Тема 1.3. Інтелектуальна власність в умовах глобалізації економіки. Формування інтелектуальної власності в Україні	11	2	2		7
Тема 1.4. Нормативно-правова база з питань інтелектуальної власності (світовий та вітчизняний вектори)	13	2	4		7
Тема 1.5. Світова та вітчизняна спортивно-правова практика. Спортивні об'єкти авторського і суміжних прав	13	2	4		7
Разом за змістовним модулем 1	57	8	14		35
Змістовний модуль 2.					
Брендування спортивних організацій та спортивної символіки					
Тема 2.1. Специфіка регулювання інтелектуальних прав у галузі ФК і спорту в Україні	16	2	4		10
Тема 2.2. Комерціалізація результатів досліджень та інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту	16	2	4		10
Тема 2.3. Брендунання спортивної організації. Захист спортивної символіки	16	2	4		10
Тема 2.4. Технології просування брендів у мережевому суспільстві (медіа-просторі)	15	1	4		10

Разом за змістовним модулем 2	63	7	16		40
Всього годин	120	15	30		75

4. Теми практичних занять

№ з/п	Теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1.		
Інтелектуальна власність в системі економіко-правових відносин		
1	Інтелектуальна власність як економіко-правова категорія. Сутність та структура інтелектуальної власності	2
2	Система відносин інтелектуальної власності	2
3	Інтелектуальна власність в умовах глобалізації економіки. Формування інтелектуальної власності в Україні	2
4	Нормативно-правова база з питань інтелектуальної власності (світовий та вітчизняний вектори)	4
5	Світова та вітчизняна спортивно-правова практика. Спортивні об'єкти авторського і суміжних прав	4
Змістовний модуль 2.		
Брендування спортивних організацій та спортивної символіки		
6	Специфіка регулювання інтелектуальних прав у галузі ФК і спорту в Україні	4
7	Комерціалізація результатів досліджень та інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту	4
8	Брендування спортивної організації. Захист спортивної символіки	4
9	Технології просування брендів у мережевому суспільстві (медіа-просторі)	4

5. Самостійна робота

Обов'язкова самостійна робота студентів передбачає пошук матеріалів до кожної теми семінарського заняття, його опрацювання, підготовку виступів на практичних заняттях.

Індивідуальні завдання – розробка / підготовка проекту: Обрати будь-який бренд у ФК і спорті (який існує або який ви створите, включаючи персональний імідж) та підготувати презентацію (можна у Canve) щодо історії виникнення, сучасного просування на ринку товарів і послуг (з урахуванням PR та фінансових аспектів), перспектив просування (або занепаду) в світі та Україні.

Здобувач може запропонувати інший напрям виконання проектного завдання.

Вибір індивідуального завдання погоджується з викладачем, його успішне виконання може бути враховано як зарахування результатів опанування теми 8, 9 (практичне заняття) або частини заліку.

5. Контрольні питання, зразки тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Контрольні питання

1. Види та результати інтелектуальної діяльності.

2. Сутність та специфіка інтелектуального капіталу.
3. Структура інтелектуального капіталу.
4. Структура інтелектуальної власності.
5. Сутність та специфіка промислової власності.
6. Інтелектуальна власність в Інтернет-час.
7. Національна система інтелектуальної власності.
8. Міжнародна співпраця в сфері інтелектуальної власності.
9. Проблеми захисту інтелектуальної власності в спортивному середовищі.
10. Проблеми захисту інтелектуальної власності в спортивній діяльності.
11. Імідж спортсмена як об'єкт інтелектуальної власності.
12. Спортивне обладнання та устаткування як об'єкт інтелектуальної власності.
13. Спортивний одяг як об'єкт інтелектуальної власності.
14. Об'єкти авторської і промислової власності.
15. Порухення, невизнання, оспорювання, фальсифікація и контрафакція інтелектуальних прав.
16. Спеціальний і загальний захист інтелектуальної власності.
17. Комерціалізація результатів досліджень і діяльності у сфері фізичної культури і спорту.
18. Особливості спортивного брендингу.
19. Брендинг, ребрендинг, рестайлинг, ренеймінг в сфері фізичної культури і спорту.
20. Боротьба з кіберзлочинністю фізичної культури і спорту.
21. Просування брендів в мережевому суспільстві
22. Захист спортивної символіки суспільстві.

Форма № Н-5.05

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Факультет
Освітньо-кваліфікаційний рівень
Спеціальність

Гуманітарно-педагогічний
Магістр
017 «Фізична культура і спорт»

Форма навчання
Семестр, курс
Навчальна дисципліна

2 семестр, курс 1
Інтелектуальна власність у сфері
фізичної культури і спорту

Затверджено на засіданні кафедри

фізичної культури і спорту
(назва кафедри)

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____ Костенко М.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____ Терентьєва Н.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР _____ спеціальність _____ 017 _«Фізична культура і спорт» »	Кафедра _фізичної культури і спорту_ 2024-2025 н. р.	заліковий БІЛЕТ № ____1____ з дисципліни <u>Інтелектуальна власність</u> <u>у сфері фізичної</u> <u>культури і спорту</u>	Затверджую Зав. кафедри _____ Костенко М.П. _____ 2024 р._
Теоретичні запитання			
1. Схарактеризувати сутність інтелектуальної власності в інтернет-час.			
2. Схарактеризувати спортивний одяг як об'єкт інтелектуальної власності.			
Тестові завдання різних типів			
1. Вставте пропущене слово у реченні:			
Автор (співавтор), патентовласник є основними ... відносин інтелектуальної власності у сфері винахідництва (у бланку відповідей подати одним словом)			
2. Особистими немайновими правами є:			
1	Право на авторство;		
2	Право на ім'я;		
3	Право на захист репутації автора;		
4	Право на трансляцію		
3. Розведіть за групами:			
1. соціально-економічний підхід	А. власність визначається як сукупність відносин між економічними суб'єктами		
2. економіко-правовий підхід	В. власність є результатом суспільного договору		
	С. власність санкціонується поведінковими відносинами у суспільстві		
	Д. власність визначає суспільний спосіб поєднання робітників із засобами виробництва		
	Е. власність визначає класову і соціальну структуру суспільства		
4. Основними умовами надання правової охорони корисним моделям є:			
1	новизна;		
2	промислова придатність;		
3	Монополія автора;		
4	Винахідницький рівень		

5. Структура інтелектуальної власності :	
1	Авторське право;
2	Право промислової власності;
3	Права на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності;
4	Верифікаційне право.
6. Установіть відповідність між поняттям та його тлумаченням:	
1. право на ім'я	А. право автора оприлюднити чи зберегти в таємниці свій твір.
2. право авторства	В. право автора на присвоєння свого імені створеному ним інтелектуальному продукту.
3. право на опублікування	С. право бути названим творцем інтелектуального продукту.
7. Оберіть вірну групу – інтелектуальні ресурси включають:	
1.	Людський капітал; штучний інтелект; інтелектуальні продукти; інтелектуальний капітал
2.	Людський капітал; штучний інтелект; інтелектуальні продукти; інтелектуальний потенціал
3.	Людський капітал; штучний інтелект; інтелектуальні продукти;
4.	Людський капітал; інтелектуальний капітал; інтелектуальний потенціал
8. Спортивні постановки (наприклад, у ковзанярському спорті / танцях / спортивній гімнастиці) належать до:	
1	авторське право і суміжні права;
2	право промислової власності;
3	право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу товарів та послуг;
4	права на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності
9. Структура інтелектуального капіталу не передбачає:	
1	Людський капітал;
2	Фізичний капітал;
3	Структурний капітал;
4	Організаційний капітал.
10. Вставте пропущене слово у реченні: Суспільство, в якому ринкові інститути та зв'язки між ними визначаються структурою та конфігурацією інформаційних потоків – це ...	

6. Методи навчання

Під час викладання дисципліни застосовуються такі методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

а) За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: проектів, кейс-метод, моделювання.

б) За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

в) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові.

г) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.

7. Форми контролю

- опитування знання теоретичного матеріалу,
- перевірка правильності виконання завдань на практичних заняттях,
- перевірка наявності та правильності виконання самостійної роботи,
- письмове опитування (тест, відкриті питання),
- захист проєктної роботи.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

Таблиця 1

Оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Для визначення рейтингу здобувача з виконання програми навчальної дисципліни **R_{np}**. (до 100 балів), одержаний рейтинг з екзамену (підсумкової атестації, **R_{at}**.) (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи **R_{н.р.}** (до 70 балів): $R_{np} = R_{н.р.} + R_{at}$.

Підсумкова оцінка студенту виставляється з урахуванням виконання основних видів діяльності за модулями та складання екзамену (табл. 2):

Таблиця 2

Розподіл балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни

Види діяльності	К-ть балів
Змістовний модуль 1	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	20
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4	20
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5	20
Самостійна робота	20
Змістовий модуль 2	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6	20
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7	20
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	20
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	20
Самостійна робота	20
Всього за види діяльності (Рейтинг навчальної роботи - Рн.р.)	70
Екзамен/залік (Рейтинг підсумкової атестації – Рат.)	30
Рейтингова оцінка навчальної дисципліни – Рн.д.	100

Політика оцінювання

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Критерії оцінювання відповіді студентів на практичних заняттях (оцінюється до 10 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	Студент має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє працювати з науковою літературою. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію. Не допускає помилок в усній формі.
7-8	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей, незначні мовні помилки в наведених прикладах. Студент недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
5-6	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.

*Критерії оцінювання складання студентами екзамену
(оцінюється в 30 балів)*

Критерії оцінювання написання студентом відповідей на екзаменаційні запитання. Відповідь на одне екзаменаційне запитання, оцінюється до **10** балів (2 питання по **10** балів):

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
--------------------	---------------------

9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

Написання тестових завдань, оцінюється до 10 балів. За кожен правильну відповідь на питання, студент отримує 1 бал (10 питань*1 бал = 10 балів).

9. Методичне забезпечення

Методичним забезпеченням навчальної дисципліни є:

- навчальний план підготовки майбутнього фахівця другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.
- ця робоча програма;
- посилання на цифрові освітні ресурси;
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти.

10. Рекомендована література

Закони та кодекси України; Програмні міжнародні угоди; Класифікаційні міжнародні угоди; Реєстраційні міжнародні угоди.

Закон України Про фізичну культуру і спорт.

Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Доступ до ресурсів: <http://www.rada.gov.ua>

Інтелектуальна власність у галузі фізичної культури та спорту: комплексний інтернет-ресурс. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <https://dntb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/Інтелектуальна-власність-у-галузі-фізичної-культури-і-спорту.pdf>

Відкриті ресурси:

Даниленко Ю. А., Юрчишин О. Я. Інтелектуальна власність. Практичні аспекти: посібник. Харків : Вид-во «ІСМА», 2023. 377 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65723>

Фордзюн Ю.І. Основи інтелектуальної власності. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2024. 208 с.

Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін.; за ред.: П. М. Цибульова, А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського; Політехніка, 2021. 374 с.

Інтелектуальна власність: підручник / Л.М. Попова, А.В. Хромов, І.В. Шуба. Харків : Федорко, 2021. 262 с.

Старчук О. В. Право інтелектуальної власності: практикум. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 63 с.

Періодичні видання

Фахові вітчизняні періодичні видання, внесені до переліку МОН України. Доступ до переліку: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/perelik-vidan/>

Зарубіжні періодичні видання, внесені до наукометричних баз: Scopus, Web of Science, EBSCO, Index Copernicus, Inno Space Scientific Journal, International Scientific Indexing, directory of Research Journal, Ulrichs Web Global Serials Directory, Union of International Associations Yearbook, Scribd, Academia.edu, Google Scholar etc.

Авторські напрацювання.

Додаткові

Сайти МОН України, КМУ, ВРУ (нормативно-правове забезпечення та вимоги до наукових робіт різного виду) та інші офіційні сторінки бібліотек, репозитаріїв, цифрових колекцій, цифрових освітніх ресурсів.